

T.C.
Sakarya Üniversitesi
Karasu Meslek Yüksekokulu

I. Ulusal
Türkiye Turizm Kongresi
07 – 08 Eylül 2007

Bildiri Formu

Adı ve Soyadı : Yaşar SARI
Ünvanı : Dr.
Kurumu : Muğla Üniversitesi Enformatik Bölümü
E-posta : ysari2000@yahoo.com
Telefon : 0505 - 923-18-08
Adres : Muğla Üniversitesi Fethiye Ali Sıtkı Mefharet Koçman Meslek
Yüksekokulu Taşyaka Mah. Fethiye/Muğla

Gereç

Tepegöz ()
Data-Show (x)
Diğer

Bildiri Alanları:

- () Turizmde Tanıtma ve Pazarlamada Yeni Yaklaşımlar
- () Küreselleşme ve Turizm
- () Turizmde Yönetim ve Organizasyon
- () Turizm Politikası ve Planlaması
- () Turistik Tüketici Davranışları
- () Gelişen Stratejiler Doğrultusunda Turizmde Yeni Eğilimler
- (X) Geleceğin Turizm Eğitimi
- () Turizmde Muhasebe ve Finansman
- () Turizmde yeni Teknolojiler
- () Turizmde Etik
- () Avrupa Birliği ve Turizm
- () Yiyecek-İçecek Yönetimi
- () Turist Rehberliği Uygulamaları
- () Seyahat İşletmeleri ve Tur Operatörlüğü Alanındaki Gelişmeler
- () Sakarya'da Turizm

Bildiri Başlığı:

TURİZM İŞLETMELERİNDE MS-PUBLISHER UYGULAMALARI

Bildiri Tam Metni:

ÖZET

Turizm işletmelerinde özellikle konaklama, seyahat ve yiyecek-içecek işletmelerinde birçok uygulama yazılımı kullanılmaktadır. Müşteri ve stok kayıtlarının tutulup takip edilmesini sağlayan bilet satış, rezervasyon, ön büro, stok kontrol vb. yazılımlar ilk başta gelmektedir. Bununla birlikte söz konusu işletmelerin bazıları ofis yazışmalarında, günlük değişen mönü, ilan, duyuru ve reklam gibi işlemlerinde başta Microsoft ofis olmak üzere değişik yazılımları kullandıkları bilinmektedir. Bununla birlikte bu işletmelerden birçoğu bu tür işlemlerinde bir yazılım kullanmak yerine kalemle rasgele yazılmış sayfaları tercih etmekte bu da görsel bir kirlilik oluşturmaktadır. Bu çalışmada; kataloğunda bir çok konuda çok değişik amaçlar için hazırlanmış şablonlar barındıran, söz konusu işletmelere duyuru, mönü, ilan ve reklam gibi günlük değişen yazılarında çok kolaylık sağlayan, metin, grafik ve özgün çizimleri karmaşık biçimlendirmelerle harmanlayıp zengin görsellik kazandırarak çok kısa sürede çekici ve güzel görünümlü sayfalar elde etmeyi sağlayan Microsoft Publisher'den söz edilecek ve söz konusu yazılımla hazırlanmış örnek uygulamalara yer verilecektir.

GİRİŞ

Turizm talebine etki eden unsurlardan olan ve bilgi ve iletişim teknolojilerindeki hızlı gelişmelerle giderek önemli bir konuma yükselen turizm tanıtımında, temel ilkeler aynı kalmakla birlikte, turist çeken ülkelerdeki ulusal turizm örgütlerinin ve sektör kuruluşlarının araştırma, stratejik planlama, reklam, halkla ilişkiler, bilgi, tanıtıcı malzeme üretimi ve satış geliştirme konularında engin deneyimler kazandıkları kuşkusuzdur. Söz konusu bu ülkeler turizm tanıtımında; pazara ilişkin bilgilerin, pazar bölümlerinin, doğru hedef-kitle seçiminin, ürün geliştirme ve buna bağlı olarak kalite standartlarını iyileştirmenin, alternatif tatil olanakları sunmanın ne denli önemli olduğunu bilmektedirler. Turist çeken ülkeler ve ülke tanıtımından sorumlu ulusal turizm örgütleri ayrıca, dünya turizm pazarında rekabetin giderek keskinleştiği, pazardaki turizm bölgesi ve ürün sayısının her geçen gün arttığı, ulusal bazda pazar paylarının korunması için çağdaş teknolojiden yararlanarak sürekli çaba harcanması gerektiğini açıkça görmektedirler. Her yönü ile daha bilinçli, eğitim düzeyi daha yüksek, talep ve beklentileri daha yoğun olacağı bilinen geleceğin tüketicileri ve turistlerinin, tüketim alışkanlıkları, yaşam tarzları, davranış biçimleri ve nüfus yapılarında meydana gelen değişiklikler turizm politika ve planlamacılarınca yakından izlenmek durumundadır (Sarı 2003). Sunucular açısından mal ve hizmetlerin tanıtımı, tüketiciler açısından ise gereksinimlerin tatmini, mevcut bilginin dağıtım kanalları aracılığı ile ne ölçüde başarılı sunulabildiğine bağlı olmaktadır. Bu nedenle turizm ve seyahat endüstrisi, bilgi teknolojilerinin en yoğun ve en yaygın olarak kullanıldığı alanlardan birisi durumundadır (Sheldon 1993).

Bilgi teknolojilerindeki gelişmeler, turizm bölgeleri ile işletmelerin, eğer kendilerini var olan elektronik dağıtım kanallarına uyarlamaz ve bu elektronik dönüşümü bir an önce gerçekleştirmezler ise, etkin rekabet avantajlarını kaybedeceklerini göstermektedir (Buhalis 1998). Turizm bölgelerinin ve turizm organizasyonlarının gelecekteki başarısı, yenilikçi yönetim ve pazarlama, entellektüellik ve vizyonunun bileşimi kadar ilerlemiş bilgi teknolojilerinin stratejik kullanımına bağlıdır. Her alanda olduğu gibi turizm alanında da bilgi teknolojilerinin esasını oluşturan bilgisayarlar uzun zamandır kullanılmaktadır. Ancak bu kullanım bilgisayar ağlarının ortaya çıkışına kadar, muhasebe kayıtlarını tutma, fatura yazdırma, vergi beyannameleri bastırma, personel maaşlarını hesaplama gibi işletme içi güncel uygulamalar ile sınırlı kalmıştır (Sarı 2003).

İrili ufaklı hemen her turizm işletmesinde bulunan bilgisayarların özellikle küçük işletmelerde gerek personel yetersizliği gerekse var olan personelin bilgi yetersizliği gibi çeşitli nedenlerle etkin olarak kullanılmadığı bir gerçektir. Günlük olarak değişen çeşitli ilan, reklam ve duyuruların düzensiz bir şekilde elle yazılarak işletmedeki çeşitli yerlere asıldığı, özellikle yiyecek-içecek işletmelerinde yemek mönü'lerindeki değişikliklerin ya anında mönüye yansıtılmadığı ya da kalemle çizilerek yerine düzensiz bir şekilde yenilerinin yazıldığı gözlemlenmektedir. Çünkü her değişikliğe göre yeni mönünün bir reklamcı firmaya hazırlanması, bastırılması ve kaplatılması hem zaman alıcı hem de maliyetli olmaktadır. Eğer söz konusu işletmeler ellerindeki mevcut bilgisayar olanakları ile profesyonel bir yazılım kullanarak bu işleri kolaylıkla yapabileceklerini bilseler kesinlikle bu düzensizlikleri ortadan kaldırmaya yönelik bir girişimde bulunacaklardır. Dolayısıyla ara elaman olarak yetişen ve söz konusu işletmelerde uygulamacı olarak çalışan meslek yüksekokulu öğrencilerine bilgisayar derslerinde bu tür yazılımların öğretilmesi son derece yararlı olacağı düşünülmektedir.

MICROSOFT PUBLISHER

Publisher bir grafik programından çok daha fazla özellikleri içersinde barındıran bir masaüstü yayıncılık programıdır. Bu yazılım metin, grafik ve özgün çizimleri karmaşık biçimlendirmelerle birleştirmek için kullanılabilecek kullanımı kolay bir pakettir (Türkoğulları 1999, <http://www.bcschools.net/staff/PublisherHelp.htm>, <http://office.microsoft.com/tr-tr/publisher/default.aspx>). Publisher bir kelime işlemcinin özündeki güç ile bir grafik paketinin yaratıcılığını esnek ve kullanımı kolay tek bir programda birleştirmiştir.

Bu birleşim başka uygulamalarda kolayca elde edilemeyecek eşsiz ve ilgi çekici belgeler oluşturmaya olanak tanımaktadır. İstenilen yayın oluşturulduğunda, bu yayın sisteme bağlı bir yazıcı aracılığı ile kağıda bastırılabilir gibi, elektronik olarak paketlenip başka bir yazıcıda bastırılmak üzere başka bir kullanıcıya iletilebilir ya da web sitesinde yayınlanabilir. Publisher kelime işlemci yazılımlarında bulunan geleneksel metin biçimlendirme özelliklerinin çoğuna sahiptir. İstenilen görünümü tasarlamak için yazı tipi ve metin öz nitelikleri uygulanabilir, sekmeler, paragraf girintileri ve hizalamaları ayarlanabilir. Tasarım, dilbilgisi ve yazım kılavuzu gibi birçok kullanışlı araç kullanılarak metinler düzeltilip düzenlenebilir.

Publisher grafiklerle de çalışmaya olanak tanıyan profesyonel bir yazılımdır. Hazırlanan yayınlara fotoğraflar, küçük resimler, diğer programlarda hazırlanmış görüntüler dahil çeşitli grafikler eklenebileceği gibi, Publisher'ın kullanımı kolay grafik araçlarıyla özgün grafikler de oluşturulabilir. Publisher'da en gözde ve yararlı araçlar ise sihirbazlardır. Sihirbaz kullanıcıyı bir görevin tamamlanması süreci boyunca yönlendirmektedir. Söz gelimi yayın sihirbazı kullanıldığında, yayın tasarım tercihlerine ilişkin birkaç basit soru cevaplanarak belirtilen tercihlere göre bir yayın oluşturulur. Sonra da publisher'ın diğer yayın araçları kullanılarak yayına son şekli verilir. Publisher'ın yayın kataloğunda hazır şablon olarak profesyonelce tasarlanmış yüzlerce çeşit mönüler, davetiyeler, kartvizitler, duyurular, bültenler, antetli kağıtlar, broşürler, ödülleri ve başka birçok hazır yayın mevcuttur. Çok hızlı ve profesyonel bir yayın hazırlamak için kullanıcının bunların içinden bir tanesini seçmesi yeterlidir.

TURİZM İŞLETMELERİNDEKİ MEVCUT UYGULAMALAR

Turizm işletmelerinde çeşitli nedenlerle günlük olarak değişen ya da değişmesi gereken ilan, reklam, mönü gibi uygulamaların mevcut kullanımlarından ve örneklerinden söz edilecektir. Şekil 1'de bir reklam ya da tanıtım firmasına bastırılıp dosya gömleği içine konulmuş sayfalardan oluşan bir yiyecek-içecek işletmesine ait bir mönü örneği görülmektedir. Söz konusu mönü'de yiyeceklere ait fiyatların kalemle düzeltildiği hatta düzeltilmeye çalışıldığı görülmektedir. Söz konusu görüntünün görsellik açısından güzel olmadığı açıktır. Bununla birlikte bu şekilde düzeltmelerin yapıldığı bir mönü müşteriye güvensizlik oluşturmakta, müşteriye göre fiyat uygulaması yapıldığı gibi olumsuz izlenimler oluşturmaktadır.

Chicken Dishes		Tavuk Yemekleri	
CHICKEN SANTANA Breast of chicken on oaken plank mushroom sauce, bearnaise sauce		... 9.800 ...	TAVUK SANTANA Meşe üzerinde mantar soslu ve bernasie soslu tavuk
THAI CHICKEN With Thai sauce		.. 8.250 ..	TAI TAVUK Tayland usulü Tavuk
BOMBAY CHICKEN With Indian sauce		.. 8.250 ..	BOMBAY TAVUK Hindistan usulü Tavuk
APPLE CHICKEN White wine sauce and apple sauce		.. 8.250 ..	TAVUK ELMA Elma ve Şarap Soslu
CHICKEN SPECIAL Curry sauce with prawns		... 9.250 ...	TAVUK SPESİYAL Köri Soslu ve Karidesli
CHICKEN MEXICANO With spicy sauce		.. 8.000 ..	MEKSİKAN TAVUK Acı Soslu
GARLIC CHICKEN With bread crumbs		.. 8.000 ..	SARIMSAKLI TAVUK
CHICKEN CURRY		.. 8.000 ..	TAVUK KÖRİ
CHICKEN SCHNITZEL		... 8.000 ...	TAVUK ŞİNİTZEL
CHICKEN MILLENNIUM		.. 8.750 ..	TAVUK MILLENNIUM

Şekil 1: Yiyecek-içecek işletmesinde kullanılan mönü

Şekil 2’de son derece güzel ve orijinal bir konaklama işletmesinin canımdaki boş oda ilanı görülmektedir. Bu ilan bu güzel dekorasyon için çok uygun olmadığı açıktır. Bu tür ilanların dikkat çekici olması açısından günlük olarak değiştirilmesi değişik fon ve görüntülerle daha cazip hale getirilmesi daha uygun olacağı düşünülmektedir.

Şekil 2: Konaklama işletmesi boş oda ilanı

Şekil 3’de bir emlak işletmesi camında düzensiz bir şekilde asılı ilanlar görülmektedir. Bu ilanların da ne kadar düzensiz ve karmaşık olduğu gözden kaçmamaktadır.

Şekil 3: Emlak işletmesi satış ilanları

Şekil 4’de gayet güzel dekore edilmiş ve zengin görünümlü tasarıma sahip olan seyahat işletmesi önündeki tabelada hiç de hoş olmayan bir ilan gözden kaçmamaktadır. Bu ilan söz konusu işletmedeki bütün estetiği nerdeyse yok etmiş durumdadır.

Şekil 4: Seyahat işletmesi günlük tur ilanı

MICROSOFT PUBLISHER UYGULAMALARI

Burada, yukarıda sözü edilen rasgele uygulamaların MS-Publisher gibi profesyonel bir yazılım kullanılarak nasıl daha güzel ve çekici hale dönüştürülebileceğinin örneklerine yer verilecektir. Şekil 1’de görülen ve bir yiyecek-içecek işletmesinde kullanılan mönü çok kısa süre zarfında MS-Publisher yazılımı ile Şekil 5’deki gibi düzenlenip bilgisayarda bir dosya olarak saklanılabilmektedir. Böylece her fiyat ya da mönü’deki bir seçenek değiştiğinde bilgisayarda kayıtlı dosya üzerinde sadece değişiklikler yapılarak kağıda son şekli basılmak suretiyle anında kullanılmaya başlanabilir. Bu uygulamaların kağıda basılması için o bilgisayarda mutlaka MS-Publisher yazılımının yüklü olmasına gerek yoktur. Hazırlanan MS-Publisher uygulamaları resim formatında (jpg, gif vb.) kaydedilerek herhangi bir bilgisayardan da kağıda bastırılabilir.

CHICKEN DISHES		TAVUK YEMEKLERİ	
CHICKEN SANTANA Breast of chicken on oaken plank Mushroom sauce, bearnaise sauce.	9.500 YTL		TAVUK SANTANA Meşe üzerinde mantar soslu ve bernasie soslu tavuk
TAI CHICKEN	8.250 YTL		TAI TAVUK
BOMBAY CHICKEN With Indian Sauce	8.250 YTL		BOMBAY TAVUK Hindistan usulu tavuk
APPLE CHICKEN	8.250 YTL		TAVUK ELMA
CHICKEN SPECIAL	9.250 YTL		TAVUK SEPECIAL
CHICKEN MEXICANO	8.000 YTL		MEKSİKAN TAVUK
GARLIC CHICKEN	8.000 YTL		SARIMSAKLI TAVUK
CHICKEN CURRY	8.000 YTL		TAVUK KÖRİ

Şekil 5: MS-Publisher’de bir mönü uygulaması

Şekil 6’da, Şekil 2’deki bir konaklama işletmesi camındaki düzensiz boş oda ilanının, MS-Publisher yazılımı ile nasıl düzenli ve dikkat çekici bir uygulamaya dönüştüğü görülmektedir.

Şekil 6: Publisher’de bir konaklama işletmesi ilanı uygulaması

Şekil 7’de bir emlak işletmesi camında düzensiz bir şekilde asılı ilanların MS-Publisher’de hazırlanmış uygulaması görülmektedir. Her iki uygulama karşılaştırıldığında MS-Publisher uygulamasının daha düzenli ve göze daha estetik görüldüğü bir gerçektir.

Şekil 7: Emlak işletmesi satış ilanlarının Publisher uygulaması

Şekil 8’de ise gayet güzel dekore edilmiş ve zengin görünümlü tasarıma sahip olan seyahat işletmesi önündeki tabelaya MS-Publisher’de hazırlanmış bir uygulamanın yerleştirilmiş şekli görülmektedir. MS-Publisher uygulamasının elle yazılı olandan çok daha şık ve dikkat çekici durduğu bir gerçektir.

Şekil 8: Seyahat işletmesi günlük tur ilanının Publisher uygulaması

Bir turizm çekim merkezinde gezerken şöyle etrafımıza baktığımızda bu tür düzensiz uygulamaların onlarca örneğini görmemiz olasıdır. Bu düzensiz uygulamaların üstesinden gelmek ve görsel kirliliği ortadan kaldırmak için eğitim öğretim kurumlarının çaba harcaması gerektiği düşünülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bilgi teknolojileri ve özellikle bilgisayarlar turizm endüstrisinde yoğun olarak kullanılmaktadır. Bununla birlikte gerek personel yetersizliği gerekse ilgili personelin bilgi yetersizliği gibi nedenlerle bilgisayarların işletmelerde müzik çalmanın dışında özellikle günlük iş ve işlemlerde yoğun olarak kullanılmadığı daha çok rezervasyon, müşteri kayıtları vb. gibi genel işlemlerde ağırlıklı olarak kullanıldıkları görülmektedir. Halbuki bilgisayarlar artık en az hesap makineleri kadar günlük iş hayatımıza ve hayatımızdaki her iş ve işlemimize girmiş durumdadır. Bunu sağlayan da hiç kuşkusuz her alanda hazırlanmış olan ve kullanıcıların kullanımına sunulan bilgisayar yazılımlarıdır. Masaüstü yayıncılık faaliyetlerinde kullanılan Microsoft Publisher'de bu yazılımlardan sadece bir tanesidir. Yukarıda da görüldüğü gibi bu yazılım kataloğunda bir çok konuda çok değişik amaçlar için hazırlanmış şablonlar barındıran, turizm işletmelerine duyuru, mönü, ilan ve reklam gibi günlük değişen yazılarında çok kolaylık sağlayan, metin, grafik ve özgün çizimleri karmaşık biçimlendirmelerle harmanlayıp zengin görsellik kazandırarak çok kısa sürede çekici ve güzel görünümlü sayfalar elde etmeyi sağlamaktadır.

Turizm eğitimi alan öğrenciler liseden itibaren özellikle işletim sistemleri, kelime işlem, elektronik tablolar, sunu hazırlama gibi bilgisayar yazılımlarını kullanmayı öğrenerek üniversite sıralarına gelmektedirler. Hemen her üniversitenin birinci sınıfının birinci yarıyılında söz konusu öğrenciler adı geçen içeriğe sahip ancak değişik isimde bir bilgisayar dersini tekrar okumaktadırlar. Bu kapsamda meslek yüksekokullarının METEB programına dahil turizm ve otel işletmeciliği ile turizm ve seyahat işletmeciliği öğrencileri de Bilgisayar I adı altında bu içeriğe sahip bir dersi almaktadırlar. Söz konusu bu öğrenciler ikinci yarıyıl da ise Bilgisayar II adı altında; "Kullanım ve başlangıç düzenlemeleri, Temel Çizim Elemanları, Düzeltme ve sorgulama işlemleri, Görüntü ve kontrol işlemleri, Bloklama işlemleri ve katmanları" gibi bir içeriğe sahip ikinci bir bilgisayar dersi almaktadırlar. Görüldüğü gibi bu

ders; Paint, PhotoShop, CorelDraw, FrontPage, Access gibi birçok programın birleşiminden oluşan geniş ve karmaşık bir içerik olarak karşımıza çıkmaktadır. Buradan hareketle değişik okullardaki bu dersi okutan öğretim elamanları bu programlardan birini yada bir kaçını anlattığı gibi, bazıları da birinci yarıyıldaki işletim sistemi ve ofis uygulamalarına devam etmektedirler. Birinci kısım çok program ve çok karmaşık içerik nedeniyle uygulanamaz olduğu gibi, ikinci kısım da bilinenin tekrarından başka bir şey değildir. Bunun yerine, birinci kısımdaki yazılımların belli bir düzeyde içeriğini bünyesinde barından MS-Publisher yazılımı Bilgisayar II dersinin içeriğinin hemen hemen tamamını sağlar durumdadır. Dolayısıyla Bilgisayar II dersinde MS-Publisher yazılımı ders olarak okutulması çok yerinde olacağı düşünülmektedir. Çünkü bu yazılım turizm işletmelerinin tamamında verimli olarak kullanılabilir bir özelliği sahip olduğu gibi, Fethiye turizm çekim merkezindeki bir kısım turizm işletmelerinin kendi personeli için okulumuzdan Publisher kursu talepleri bu önerimizi destekler niteliktedir.

YARARLANILAN KAYNKLAR

Buhalis, D. (1998) "Strategic Use of Information Technologies in the Tourism Industry", *Tourism Management*, 19(5), ss.409 421.

Microsoft Publisher 2000, <http://www.bcschools.net/staff/PublisherHelp.htm>, (28.05.2007).

Microsoft Office Publisher, <http://office.microsoft.com/tr-tr/publisher/default.aspx>, (28.05.2007).

Morrison, A. M. (1989), *Hospitality and Travel Marketing*, New York, Albany.

Sarı, Y. (2003), Bölgesel Bazda Hazırlanan Web Sitelerinin Turizm Talebine Etkisinin Araştırılması: Muğla Bölgesinde Bir Uygulama, Basılmamış Doktora Tezi, Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Sheldon, P. J. (1993) "Destination Information Systems", *Annals of Tourism Research*. Vol.20, ss.633 649.

Türkoğulları Ü. (1999), *Bir Bakışta Microsoft Publisher 2000*, Arkadaş yayınevi, Ankara.